ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 1698

Archeologienota Kalmhout Essensteenweg 67-69

Aanleg van een kustgrasveld en van een infiltratiezone

Deel 2: Programma van Maatregelen

Anne De Loof, Thomas Ghytiel & Petra Driesen
maart 2026

INHOUDSTAFEL

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN 2

1. Gemotiveerd advies 2
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek 2
1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het projectgebied 2
1.3 Impact van de geplande bodemingrepen 2
1.4 Bepaling van de maatregelen 3

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Tot op heden kon het volledige vooronderzoek plaatsvinden dat nodig is om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan en de omgang hiermee, overeenkomstig de criteria uit hoofdstuk 5.2 en 5.3 uit de *Code van Goede Praktijk* (2019).

Binnen het kader van de archeologienota werd eveneens een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd (2026C30). Binnen de zone van de geplande bodemingrepen werden in totaal 12 landschappelijk boringen gezet in een driehoeksgrid van 30 x 30 m.

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het onderzoeksgebied

Het voorliggend bureauonderzoek heeft duidelijk gemaakt dat, uitgaande van de topografische ligging van het onderzoeksgebied en de geraadpleegde aardwetenschappelijke bronnen, archeologische vindplaatsen konden voorkomen op zowel hetzelfde niveau als het huidige maaiveld (i.e. onmiddellijk onder de teelaarde), als in een bedekte toestand onder het plaggendek. Op basis van het digitaal hoogtemodel liggen de voetbalvelden ca. 0,5 m hoger dan de omliggende percelen, wat wijst op een mogelijke ophoging bij de aanleg van de velden. De exacte aard, uitvoeringsmethode en dikte van deze ophoging waren echter niet bekend. Het was bijgevolg onduidelijk of deze verhoging het resultaat was van een effectieve aanvoer van grond, dan wel van een nivellering van het bestaande terrein. De werkelijke diepteligging van het archeologisch niveau ten opzichte van het huidige maaiveld bleef dan ook onzeker.

Uit het landschappelijk bodemonderzoek is gebleken dat ter hoogte van het projectgebied antropogene bodemingrepen hoofdzakelijk beperkt zijn gebleven tot landbouw en de ophoging van het terrein, onder de vorm van plaggenlandbouw en recentere ophogingen in functie van de aanleg van voetbalvelden. Bijgevolg zijn de bodems over het gehele terrein nog voldoende waardevol voor de bewaring van sites met bodemsporen. Enkel oostelijk binnen het projectgebied, t.h.v. LB4, LB5, LB11 en LB12, waar een (restant van een) Bs-horizont werd aangeboord, zijn de bodems nog voldoende bewaard voor eventueel aanwezige prehistorische artefactensites.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen in *Deel 1: Verslag van de resultaten, 1. Beschrijvend gedeelte, 1.3 Beschrijving van de geplande bodemingrepen* kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed bepaald worden.

Bij 7 van de 12 boringen aan de noordelijke en oostelijke rand van het voetbalveld en ter hoogte van de infiltratiezone, bedraagt de resterende buffer tussen het archeologisch niveau en de maximale diepte van de geplande werken meer dan 30 cm. Bij de overige vijf boringen, centraal en zuidwestelijk op het voetbalveld bedraagt de buffer minder dan 30 cm t.o.v. de maximale verstoringsdiepte (Tabel 1 en Afb. 36-37, oranje). Bij vier van deze boringen betreft de buffer echter wel minimaal 24 cm. Bij slechts één boring werd een beperkte buffer van 17 cm aangetroffen.

Het archeologisch niveau zal bij de geplande bodemingrepen dan ook nergens bereikt worden.

1.4 Bepaling van de maatregelen

Gezien het archeologisch niveau bij de geplande bodemingrepen nergens bereikt wordt en over het volledige terrein een buffer aanwezig is die minimaal 17 cm bedraagt maar op zo goed als alle plaatsen meer dan 24 en zelfs meer dan 30 cm bedraagt, wordt bijkomend archeologisch onderzoek niet nodig geacht. Er moeten daarom **geen maatregelen** getroffen worden en er wordt bijgevolg geen verder Programma van Maatregelen opgemaakt.

Dat er geen verder archeologisch onderzoek nodig is, neemt niet weg dat de aannemer/uitvoerder van de werken gehouden blijft aan de meldingsplicht van archeologische vondsten moesten deze toch aangetroffen worden. Deze melding van archeologische toevalsvondsten is wettelijk verplicht. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het Agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

ARON bv - Bremakker 35 - B-3740 Bilzen • T: +32(0) 89 51 17 92 • info@aron-online.be • www.aron-online.be